

Oceny działalności parlamentu i prezydenta w drugiej połowie sierpnia

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2023

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W cyklu miesięcznym monitorujemy społeczny odbiór Sejmu, Senatu i prezydenta.

OCENY DZIAŁALNOŚCI PARLAMENTU

W sierpniu obserwujemy poprawę notowań Sejmu i – w większym stopniu – pogorszenie opinii o Senacie¹. Działalność izby niższej pozytywnie ocenia teraz ponad jedna czwarta Polaków (29%, od lipca wzrost o 2 punkty procentowe), natomiast niezadowolenie z niej wyraża niemal trzy piąte (57%, spadek o 4 punkty). Praca senatorów spotyka się z aprobatą niespełna jednej trzeciej badanych (31%, spadek o 6 punktów), natomiast krytykuje ją prawie połowa (48%, wzrost o 3 punkty procentowe).

TABELA 1

Oceniane instytucje	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań														Zmiany VII–VIII 2023
		2022						2023								
		VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
w procentach																
Sejm	Dobra	28	26	25	22	25	22	26	26	28	24	25	26	27	29	+2
	Zła	57	62	62	61	59	65	61	60	58	60	61	60	61	57	-4
	Trudno powiedzieć	15	12	13	17	16	13	13	14	14	16	14	13	12	14	+2
Senat	Dobra	31	33	30	29	32	32	33	33	32	29	34	33	37	31	-6
	Zła	49	51	50	49	49	50	46	48	46	51	47	49	45	48	+3
	Trudno powiedzieć	20	16	20	22	19	18	21	19	22	19	19	18	18	21	+3

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (400) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

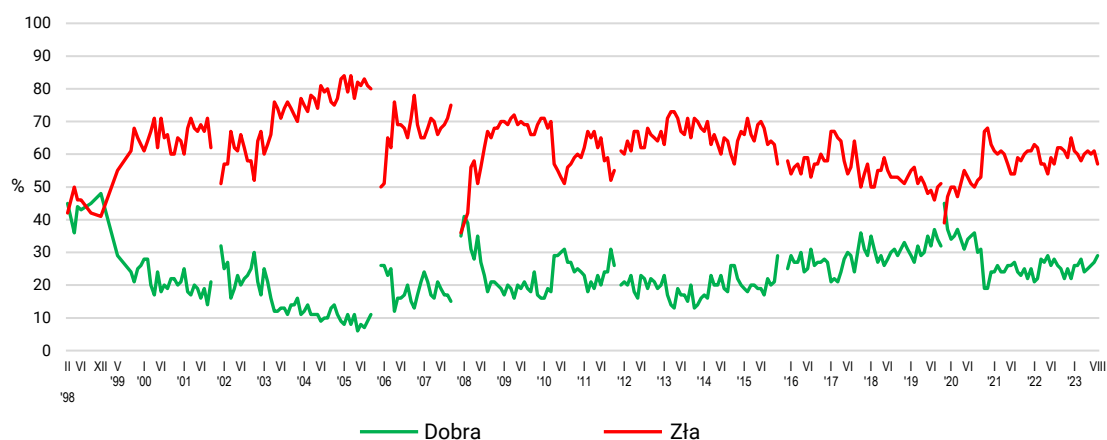
- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiednim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiednim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 14 do 27 sierpnia 2023 roku na próbie liczącej 1024 osoby (w tym: 61,9% metodą CAPI, 24,8% – CATI i 13,3% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcje wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

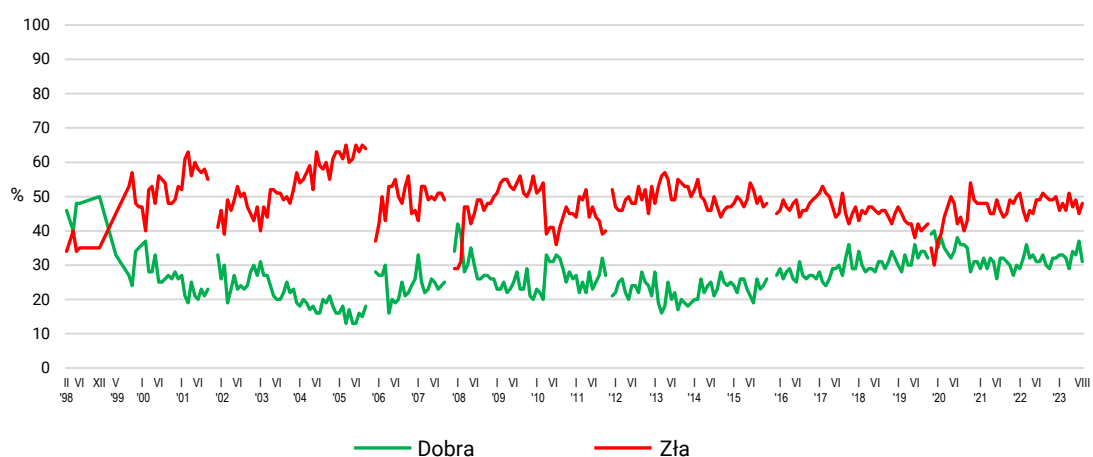
CBOS

RYS. 1. Oceny działalności Sejmu

CBOS

RYS. 2. Oceny działalności Senatu

Z aprobatą o pracy posłów przeważnie wypowiadają się zwolennicy Prawa i Sprawiedliwości, a także znaczna część osób identyfikujących się z prawicą i najbardziej zaangażowanych w praktyki religijne (uczestniczących w nich kilkakrotnie w tygodniu). Zadowolenie z funkcjonowania izby niższej relatywnie często wyrażają ankietowani po 54 roku życia, mający wykształcenie zasadnicze zawodowe, pracujący w prywatnych gospodarstwach rolnych (w tym rolnicy), robotnicy niewykwalifikowani, respondenci bierni zawodowo zajmujący się domem lub niepracujący z innych powodów, badani uzyskujący przeciętne dochody w przeliczeniu na osobę w gospodarstwie domowym (od 2000 zł do 2999 zł) i dobrze oceniający własną sytuację materialną. Głosy krytyki dominują w elektoratach ugrupowań opozycyjnych: Koalicji Obywatelskiej, Konfederacji Wolność i Niepodległość, Trzeciej Drogi i Lewicy, ale też wśród badanych identyfikujących się z lewicą i nieangażujących się religijnie. Niezadowolenie zauważalnie częściej niż przeciętnie deklarują

również respondenci o poglądach centrowych, sporadycznie uczestniczący w praktykach religijnych. Ponadto częściej są to osoby w wieku od 18 do 34 lat, mieszkańcy dużych (od 100 000 do 499 999 ludności) i największych (liczących 500 tysięcy lub więcej ludności) miast, najlepiej wykształceni, kadra kierownicza i specjaliści, technicy i średni personel, prywatni przedsiębiorcy, badani pracujący w sektorze prywatnym poza rolnictwem, a także uczniowie i studenci. Ponadto krytyka Sejmu częściej niż przeciętnie pojawia się wśród osób uzyskujących najwyższe dochody *per capita* (4000 zł i więcej) lub niezadowolonych z własnej sytuacji materialnej (zob. tabelę aneksową 1).

TABELA 2

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Oceny działalności Sejmu		
	Dobre	Złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość	69	20	11
Lewica*	10	80	10
Konfederacja Wolność i Niepodległość*	9	87	4
Trzecia Droga*	7	85	9
Koalicja Obywatelska	3	92	6
Niezdecydowani, na kogo głosować	19	62	19
Niezamierzający głosować	16	63	20

* Uwaga: niewielka liczebność zwolenników tego ugrupowania w próbie

Z uznaniem o pracy senatorów wypowiadają się na ogół zwolennicy Koalicji Obywatelskiej i Lewicy. Lepszymi ocenami wyróżniają się także badani o lewicowej lub centrowej orientacji politycznej, nieangażujący się religijnie, a poza tym respondenci mający od 55 do 64 lat, mieszkańcy największych aglomeracji (liczących co najmniej 500 000 mieszkańców), mający wyższe wykształcenie, kadra kierownicza i specjaliści, prywatni przedsiębiorcy, respondenci pracujący w instytucjach publicznych oraz uzyskujący dochody w przeliczeniu na osobę w gospodarstwie domowym na poziomie 3000 zł lub wyższym. Najbardziej krytyczni wobec działalności Senatu są potencjalni wyborcy Konfederacji Wolność i Niepodległość oraz ugrupowania rządzącego, a także ankietowani o prawicowych poglądach. Wyróżniają się ponadto najmłodszy badani, mieszkańcy dużych (ale nie największych) miast, najsłabiej wykształceni, technicy i średni personel, robotnicy (wykwalifikowani i niewykwalifikowani), uczniowie i studenci oraz niezadowoleni z sytuacji materialnej swojego gospodarstwa domowego (zob. tabelę aneksową 2).

TABELA 3

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Oceny działalności Senatu		
	Dobre	Złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Koalicja Obywatelska	65	26	9
Lewica*	55	28	17
Trzecia Droga*	37	41	22
Prawo i Sprawiedliwość	24	60	16
Konfederacja Wolność i Niepodległość*	15	80	4
Niezdecydowani, na kogo głosować	26	41	33
Niezamierzający głosować	19	55	26

* Uwaga: niewielka liczebność zwolenników tego ugrupowania w próbie

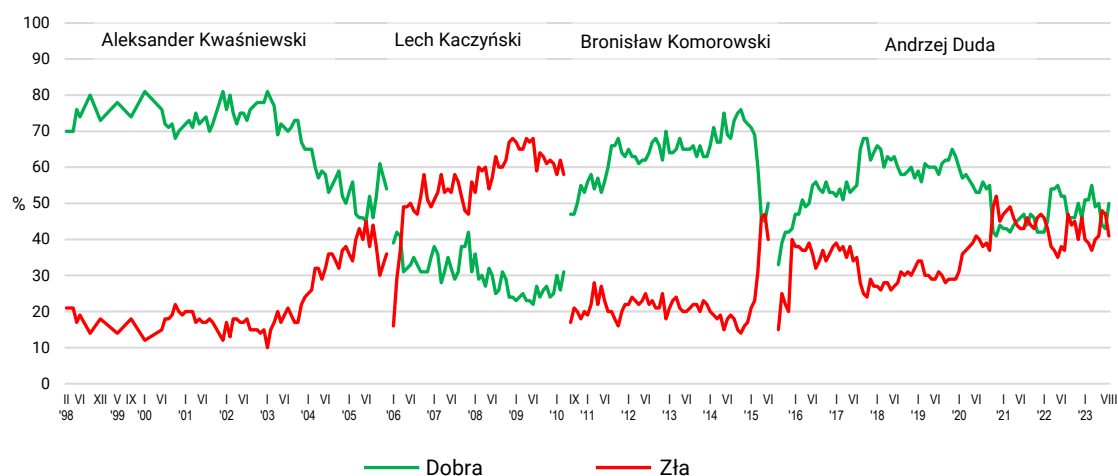
OCENY DZIAŁALNOŚCI PREZYDENTA

Wyraźnie lepsze niż w ubiegłym miesiącu są notowania głowy państwa. W sierpniu pozytywnie prezydenturę Andrzeja Dudy ocenia co drugi badany (50%, wzrost o 7 punktów procentowych), a niezadowolenie z niej wyraża dwie piąte (41%, spadek o 6 punktów). Obecne opinie są identyczne z tymi, jakie zarejestrowaliśmy w maju bieżącego roku.

TABELA 4

Oceny działalności prezydenta	Wskazania respondentów według terminów badań														Zmiany VII–VIII 2023
	2022						2023								
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
w procentach															
Dobra	52	46	46	46	50	46	51	51	55	49	50	44	43	50	+7
Zła	37	47	44	45	40	46	40	39	37	40	41	48	47	41	-6
Trudno powiedzieć	11	7	10	9	10	8	9	10	8	11	9	8	9	9	0

RYS. 3. Oceny działalności prezydenta

Pozytywne opinie o obecnej prezydenturze pojawiają się najczęściej wśród zwolenników rządzącego ugrupowania, wśród głoszących na Andrzeja Dudę w II turze wyborów prezydenckich w 2020 roku oraz deklarujących prawicowe poglądy polityczne i najbardziej zaangażowanych w praktyki religijne. Są one także częste wśród osób uczestniczących w praktykach religijnych przynajmniej raz w tygodniu, a ponadto wśród respondentów powyżej 54 roku życia, mieszkańców wsi, mających wykształcenie podstawowe lub zasadnicze zawodowe, badanych pracujących w prywatnych gospodarstwach rolnych (w tym rolników), robotników (wykwalifikowanych i niewykwalifikowanych), jak również wśród uzyskujących przeciętne dochody *per capita* (od 2000 zł do 2999 zł). Z kolei głosy krytyki dominują w elektoratach Koalicji Obywatelskiej i Lewicy, a także wśród głoszących w II turze wyborów prezydenckich na Rafała Trzaskowskiego i identyfikujących się z lewicą. Przeważają też wśród zwolenników Konfederacji WiN i Trzeciej Drogi, wśród osób identyfikujących się z politycznym centrum oraz nieangażujących się religijnie lub sporadycznie uczestniczących w praktykach religijnych. Dezaprobata często pojawia się również wśród badanych poniżej 45 roku życia, mieszkańców dużych miast (liczących co najmniej 100 000 ludności), wśród respondentów najlepiej wykształconych, kadry kierowniczej i specjalistów, techników i średniego personelu, prywatnych przedsiębiorców, badanych pracujących w sektorze prywatnym poza rolnictwem, wśród ankietowanych uzyskujących wysokie dochody *per capita* (3000 zł lub więcej) i niezadowolonych z własnej sytuacji materialnej (zob. tabelę aneksową 3).

TABELA 4

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Oceny działalności prezydenta Andrzeja Dudy		
	Dobre	Złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość	96	2	2
Konfederacja Wolność i Niepodległość*	34	62	5
Trzecia Droga*	23	63	14
Lewica*	17	79	4
Koalicja Obywatelska	7	92	1
Niezdecydowani, na kogo głosować	41	37	22
Niezamierzający głosować	40	45	15

* Uwaga: niewielka liczebność zwolenników tego ugrupowania w próbie

TABELA 5

Elektoraty w II turze wyborów prezydenckich w 2020 roku	Oceny działalności prezydenta Andrzeja Dudy		
	Dobre	Złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Głosujący na Andrzeja Dudę	84	11	6
Głosujący na Rafała Trzaskowskiego	9	85	6
Niegłosujący	39	44	17

W sierpniu obserwujemy poprawę notowań Sejmu i prezydenta, pogorszyły się natomiast oceny pracy Senatu. Zmiany te współwystępują ze wzrostem poparcia dla rządzącego ugrupowania, zarejestrowanym w tym miesiącu².

Opracował

Michał Feliksiak

² Zob. komunikat CBOS „Preferencje partyjne w drugiej połowie sierpnia”, sierpień 2023 (oprac. M. Feliksiak).

TABELA 1

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Sejmu ?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		29	57	14	1007
Płeć	Mężczyźni	32	58	10	478
	Kobiety	27	56	17	529
Wiek	18–24 lata	20	66	13	96
	25–34	20	66	14	154
	35–44	25	64	11	196
	45–54	23	62	15	161
	55–64	40	47	13	158
	65 lat i więcej	39	46	15	241
Miejsce zamieszkania	Wieś	34	49	17	414
	Miasto do 19 999	27	59	13	138
	20 000 – 99 999	29	59	12	243
	100 000 – 499 999	23	69	8	129
	500 000 i więcej mieszk.	18	72	10	83
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	34	48	18	149
	Zasadnicze zawodowe	42	43	15	226
	Średnie	27	60	12	356
	Wyższe	19	70	11	277
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	15	72	12	129
	Średni personel, technicy	16	78	6	55
	Pracownicy adm.-biurowi	31	53	17	60
	Pracownicy usług	23	61	16	83
	Robotnicy wykwalifikowani	33	63	4	101
	Robotnicy niewykwalifik.	35	50	15	38
	Rolnicy	38	43	18	40
	Pracujący na własny rach.	10	77	13	60
	Bezrobotni	34	30	37	17
	Emeryci	40	44	16	277
	Renciści	33	50	17	47
	Uczniowie i studenci	13	82	5	50
	Zajmujący się domem i inni	41	41	18	49
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	28	60	12	117
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	23	64	13	112
	sekt. pryw. poza rolnict.	20	70	10	285
	prywatnym gosp. rolnym	41	37	22	51
Dochody na jedną osobę	Do 1499 zł	33	54	13	135
	Od 1500 zł do 1999 zł	29	55	16	154
	Od 2000 zł do 2999 zł	40	47	13	213
	Od 3000 zł do 3999 zł	27	62	11	128
	4000 zł i więcej	24	69	7	135
	Trudno powiedzieć	21	56	23	87
	Odmowa odpowiedzi	22	62	16	157
Ocena własnych war. mater.	Źle	7	75	18	49
	Średnie	23	64	13	375
	Dobre	35	51	13	583
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	47	41	12	51
	Raz w tygodniu	40	43	17	361
	1–2 razy w miesiącu	33	57	9	134
	Kilka razy w roku	21	66	14	246
	W ogóle nie uczestniczy	14	77	9	201
Poglądy polityczne	Lewica	8	87	6	185
	Centrum	19	71	10	295
	Prawica	54	32	14	381
	Trudno powiedzieć	12	56	32	127

TABELA 2

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Senatu?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		31	48	21	1005
Płeć	Mężczyźni	34	50	16	476
	Kobiety	29	47	25	529
Wiek	18–24 lata	23	55	22	96
	25–34	24	50	26	153
	35–44	36	42	22	196
	45–54	32	50	19	160
	55–64	38	46	16	159
	65 lat i więcej	31	50	19	241
Miejsce zamieszkania	Wieś	27	49	23	412
	Miasto do 19 999	35	43	21	138
	20 000 – 99 999	30	48	22	243
	100 000 – 499 999	34	55	11	129
	500 000 i więcej mieszk.	44	43	12	83
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	14	58	28	149
	Zasadnicze zawodowe	32	47	21	225
	Średnie	32	49	19	354
	Wyższe	39	43	18	277
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	44	37	20	128
	Średni personel, technicy	32	59	9	55
	Pracownicy adm.-biurowi	33	37	29	60
	Pracownicy usług	25	51	24	82
	Robotnicy wykwalifikowani	26	58	16	101
	Robotnicy niewykwalifik.	22	57	21	37
	Rolnicy	30	52	19	40
	Pracujący na własny rach.	40	41	19	60
	Bezrobotni	33	31	37	17
	Emeryci	32	48	19	278
	Renciści	17	49	35	46
	Uczniowie i studenci	24	63	13	50
	Zajmujący się domem i inni	31	44	25	49
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	39	46	15	117
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	29	53	18	111
	sekt. pryw. poza rolnict.	31	47	22	283
	prywatnym gosp. rolnym	31	50	19	51
Dochody na jedną osobę	Do 1499 zł	29	47	24	134
	Od 1500 zł do 1999 zł	29	46	25	154
	Od 2000 zł do 2999 zł	33	47	19	213
	Od 3000 zł do 3999 zł	42	44	13	128
	4000 zł i więcej	39	48	13	136
	Trudno powiedzieć	22	52	25	86
	Odmowa odpowiedzi	23	53	24	155
Ocena własnych war. mater.	Źle	19	58	24	48
	Średnie	32	47	20	373
	Dobre	32	48	20	584
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	21	51	28	52
	Raz w tygodniu	25	54	21	361
	1–2 razy w miesiącu	35	50	15	133
	Kilka razy w roku	33	45	22	245
	W ogóle nie uczestniczy	42	41	17	199
Poglądy polityczne	Lewica	45	39	16	185
	Centrum	40	43	17	295
	Prawica	25	58	17	380
	Trudno powiedzieć	12	47	42	127

TABELA 3

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność prezydenta Andrzeja Dudy ?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		50	41	9	1007
Płeć	Mężczyźni	51	42	7	479
	Kobiety	49	40	11	527
Wiek	18–24 lata	36	49	15	96
	25–34	38	50	11	155
	35–44	40	49	11	195
	45–54	48	44	8	161
	55–64	61	32	7	158
	65 lat i więcej	66	28	6	242
Miejsce zamieszkania	Wieś	60	30	10	413
	Miasto do 19 999	46	45	9	140
	20 000 – 99 999	46	46	9	242
	100 000 – 499 999	42	52	5	129
	500 000 i więcej mieszk.	32	57	10	82
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	72	21	7	149
	Zasadnicze zawodowe	62	30	8	225
	Średnie	48	44	8	354
	Wyższe	31	57	12	278
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	27	63	9	130
	Średni personel, technicy	39	53	8	55
	Pracownicy adm.-biurowi	50	39	11	57
	Pracownicy usług	46	44	10	85
	Robotnicy wykwalifikowani	57	37	7	100
	Robotnicy niewykwalifik.	57	43		38
	Rolnicy	61	32	7	40
	Pracujący na własny rach.	27	60	13	59
	Bezrobotni	71	17	12	17
	Emeryci	65	29	6	279
	Renciści	62	24	14	47
	Uczniowie i studenci	26	55	19	50
	Zajmujący się domem i inni	52	32	16	48
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	50	41	10	118
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	46	43	11	111
	sekt. pryw. poza rolnict.	37	57	7	284
	prywatnym gosp. rolnym	67	23	11	51
Dochody na jedną osobę	Do 1499 zł	55	37	8	135
	Od 1500 zł do 1999 zł	56	30	14	154
	Od 2000 zł do 2999 zł	58	33	9	212
	Od 3000 zł do 3999 zł	46	53	1	127
	4000 zł i więcej	39	54	7	136
	Trudno powiedzieć	54	38	8	87
	Odmowa odpowiedzi	41	46	13	156
Ocena własnych war. mater.	Źle	31	52	17	49
	Średnie	45	43	12	376
	Dobre	55	39	6	582
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	85	10	5	52
	Raz w tygodniu	67	25	9	359
	1–2 razy w miesiącu	56	37	8	135
	Kilka razy w roku	36	53	11	247
	W ogóle nie uczestniczy	27	63	9	201
Poglądy polityczne	Lewica	17	77	7	185
	Centrum	40	53	8	295
	Prawica	78	17	5	379
	Trudno powiedzieć	42	30	29	127